

Latvian Newspaper „LAIKS” (Time)
for USA and Canada.

published twice weekly except the Christmas issue — Helms Rudzītis. Publisher — Editorial and Business Office 7307, — 1st Ave., Brooklyn, N.Y., 11209 USA. Phone TE 6-6382—Canadian Office: 444 Volseley Ave, N. Montreal 29, P. Quebec, Phone 488 — 0547. Subscriptions Rates USA, Canada and elsewhere: 3 months \$5.50, 6 months — \$10.00, 1 year — \$19.00. Advertisers Rates: 1 column (1 1/2" by 1") \$2.00, 1 column 2 1/4" by 1", \$3.00, 1 column (2 1/4" by 1"), choice location \$3.60.

LAIKS

Latviešu laikraksts Amerikā „LAIKS”
iznāk divi reizes nedēļā — trešdienas un sestdienas.

Izdevis apgāds „Grāmata Drangis” — H. Rudzītis. Redaktori: Krišs Rabcs, Arturs Strautmanis un Maksis Ulītis (Toronto, Kanādā). Redakcija — kantoris: 7307, 3rd Ave, Brooklyn, N. Y. 11209, USA. Tel. Terrace 6-6382, redakcijai Shore Road 8-6704. — Abonēšanas maksa ASV un Kanādā: par 3 mēnešiem \$5.50, par 6 mēnešiem \$10.00, par 1 gadu \$19.00. Sludinājumu maksa: standarta \$2.00 (1 1/2" sleja), minimums \$3.00, ofertes \$4.00; teksts 3.60 (2 1/4" sleja) un pirmā lappuse \$5.00 par collas telpu 1 slejā.

Vol. XX Nr. 89 (1925), Wednesday, November 6, 1968.

Second Class Postage Paid at Brooklyn, N. Y.

Trešdien, 1968. g. 6. novembrī

JAUNĀS ASV PREZIDENTS VĒL VIENAS IZŠĶIRŠANĀS PRIEKŠĀ

DRĀMATISKS KĀPINĀJUMS VĒLĒŠANU KAMPAJAS BEIGĀS

Kādas sekas būs bombardēšanas pārtraukšanai

Vašingtona, D. C. (kr.) — Savienoto Valstu prezidenta vēlēšanu kulminācija jaunu, kāpinātu drāmatismu ieguva pag. ceturtdienas vakarā, kad prezidents Džonsons paziņoja, ka izšķiries dot rīkojumu ar pl. 8 rītā 1. novembrī pārtraukt Ziemeļvietnamas bombardēšanu no gaisa, jūras un sauszemes, cerībā ka šis solis panāks miera sasniegšanu. Vai un kādā veidā šī prezidenta izšķiršanās ietekmēja 5. novembra vēlēšanas, liecinās vēlēšanu rezultāti. Šī ziņojuma iespiešanas brīdī 5. novembra rītā, vēlētajiem tikko bija sākuši balsu nodošanu.

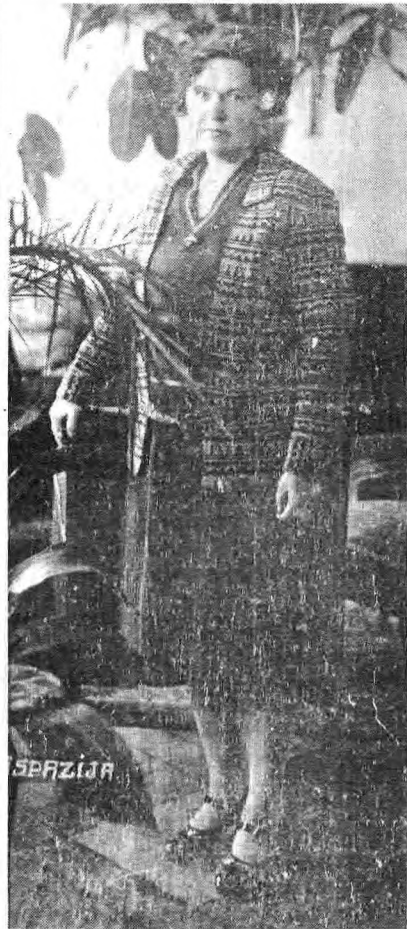
POLITISKA PLAISA STARP VAŠINGTONU UN SAIGONU

PREZIDENTA DŽONSONA PAZIŅOJUMS PAR BUMBOŠANAS PĀRTRAUKŠANU
RADĪJIS NESKAIDRU SITUĀCIJU UN PRETIŠĶĪBAS

Vašingtona (ts) — Savienoto Valstu prezidenta Džonsona paziņojums par Ziemeļvietnamas bumbas pārraukšanu pagājušā nedēļā radīja ļoti komplicētu politisku situāciju pašā vēlēšanu dienas priekšvakarā, un vēl pirmdienā, kad vēlēšanas jau bija pie durvīm, stāvoklis nebija kļuvis skaidrāks, drīzāk gan otrādi. Parīzes miera sarunu jaunajai sesijai „paplašinātā sastāvā” vajadzēja notikt, saskaņā ar agrākajiem plāniem, trešdienā un uz to jau ieradās „Nacionālās atbrīvošanas frontes” — vietkongu delegācijas vadītāja Ngujena Ti Binha, bet Saigona Dienvidvietnamas prezidents Tjū deklarēja, ka viņa delegācija šādās sarunās nepiedalīsies, jo atsakās atzīt vietkongus par patstāvīgu delegāciju.

dēļ, sagatavojot visu šo akciju, tagad pilnīgi pārtrūkušas. Abas puses gan izvairās no kādiem komentāriem, lai stāvokli nesaasinātu vēl vairāk, taču liekas, ka trešdien, kad sarunām Parīzē bija jāsākās, Saigonā notiks plašas demonstrācijas, kas atbalstīs valdību un vērsīsies pret Sav. Valstīm.

Vai šādos apstākļos sarunas Parīzē vispār trešdien varēs sākties, tas vēl pirmdien bija grūti atbil-

Aspazija savā dzīvokli divdesmitos gados Rīgā.

Skolēni, kas sēdēja klasē vienlaigi, vai tā bija ģeogrāfijas, vēstures vai gramatikas stunda, acis pacēlušī, skatījās Aspazijas mirdzošajā sejā. Viņi pierada pie Aspazijas, iemīlēja Aspaziju, un Aspazija kļuva par viņu pašu jaunās dzīves daļu.

Visskaistākā dāvana, kuru Aspazija šogad saņēma, pēc mana prāta, bija Garezera pļavu puku vainadziņš, kuru meitenes bija novījušas un uzlikušas uz Aspazijas ģimenes augšējā stūra.

Aspazijai veltītā sarīkojumā Garezera vidusskolā svētku runas teicēja bi-

ja skolniece Liene, Aspazijas dziesmu dziedātāji un Aspazijas lugu dialogu deklamētāji visi bija jaunieši, kaut arī skolotājas Reinvaldes iemācīti. Garezera vidusskolas 10. klase, kurai Aspazijas darbi bija jāmacās klasē, lasīja Aspazijas dzejoļus no papīra lapām. Tos ar mašīnu bija pārrakstījis un pavairojis Ansis, jo Aspazijas dzejoļu izlases skolām nav. Tā būtu vajadzīga tāpat kā grāmata "Zem vakara zvaigznes."

"Ko jūs meklējat dzīvo pie mirušiem?" sacīja Aspazija pie Raiņa kapa uz tiem, kas bija sanākuši uz Raiņa bērēm. Šobrīd grības pārveidot Aspazijas vārdus un sacīt: Ko jūs ceļat Aspazijai pieminekli? Aspazija ir vēl dzīva!

Meklējiet Aspaziju Garezera pļavu pukēs un agru rītu gaismā! Meklējiet Aspaziju latviešu skolās, kur skolēni lasa Aspazijas dzejoļus no papīra lapām. Meklējiet Aspaziju pie Ziemsvētku eglītēm, kur viņas garu garo Ziemsvētku dzejoli deklamē vismazākie latviešu bērni. Meklējiet Aspaziju Lienes un Anša, un Ilzes, un citu Garezera skolēnu sirdīs un domās, un jūs viņi ieraudzīsīt, mirdzošu un starojošu, atgriezušos ar agru rītu gaismu.

Nav dzīves,
Kas reiz beidzot nāvē nenorimtu,
Nav nāves,
Kas no jauna atkal neatdzimtu --
Un pagātne
Ir sēklas grauds un jauna nākotne,
Mums katra diena jauna sākotne.
/Rituma lokā 134., 135.lpp./
RASMA SINĀTE

Vai kuršu p das senajos somu gru apgabalos?

K RĻA DRAVI A RAKSTS PAR K DU P T JUMU

Ja latviešu kopskaits tagad nav 6 vai pat visi 8 miljoni, tad iemesli meklējami nevien lielajos cilvēku zaudējumos, c noties svešu kungu karaspēka vienībās, t pat cilvēku izkaušanā un aizvešanā svešumā, iebūcīgiem postot mūsu zemi, bet ar lielajos cilvēku noplūdos dažos virzienos. Par tiem, kas notikuši p d j gadu tēstot, kaut cik plaškas vai skopkas ziņas lasām v stures dokumentos, bet pavisam mazkas zināms par v l seniekiem laikiem.

K da no š d m domām m m su seno cilšu locekļu aizklāšanā m t lu no dzimtenes nupat apl kota krievu zinātniskā izdevumā, Maskavas universitātes izdodamo Krievu valodas etimoloģisko p t jumu 6. s jumu.

Krievu /event, mordv nu?/ tautības zinātnieks V. Vaševičs, p t dāms daždu krievu valodas v rdu un vietv rdu etimoloģijas, m in jās, starp citu, skaidrot ar k da Krievijas apgabala iedzīvotāju - kuršaku v rda izcelšanos. T tiekot d v ti audis, kas dzvo gar Kuršas upi Rjaza as apgabala Kasimovas rajonā. K redzams, eogr fiska kartē, š Kurša ir k dus 35 km gara upe, kas ietek otrā nelielā upē Narmā. P d j savukārt ieplūst Gusj, kas t l k savus deusus ievada Volgas pietekā. Ok. Piebilstams, ka kuršaku novads ir k dus 200-220 km uz

dienvidaustriem no Maskavas un k dus 80 km uz ziemeļaustrumiem no Rjaza as pilsētas. K dus 100 km t l k uz austrumiem jau s kas tagad j s Mordv nu autonomā republikas teritorijā.

V. Vanušečkins pats v cis valodas materiālus min taj Rjaza as apgabalā, no viena pierakstījumiem redzams, ka kuršaki /šis apzīmējums ar krieviem parastu piedēkli -ak/- tiek d v ti ar pas kuršāniem. V rds b šot c lies no min t s upes nosaukuma Kurša /uzsvārs 1. zilb /, tas esot sastopams jau 1600-to gadu dokumentos /1629.g. un v l k/, kur aprakstīts Kuršu pagasts.

Doma, ka šim upes nosaukumam pamatā nav krievu vai k di somugru /piem., meriešu vai eremisu/ valodu v rdi, bet gan baltu sen s cilts kuršu nosaukums, uzejama jau k d agrā k, Kijevā, Ukrainā, izdotā rakstkrājuma /N. Milonovs, 1957.g./ Abu min to zinātnieku uzskati ir, ka uz min to Krievijas apgabalu atnākuši tie kurši, kas dzvojuši tagad j Zemaitijā, Lietuvā. Jaunaj dzīvās vietās viņi ukaimi i b s bijuši daždas somugru tautas /mešerieši, merieši, mordvnieši/, atnāc j b s pamaz m taj ieplūduši un asimilējušies.

Ir jautājums, kad šie kurši var t b t aizgājuši uz Rjaza as apgabalu. Oriģinālie dokumenti par pavisam seniem Lietuvas sp ku iebrukumiem k dreiz j s Rjaza as k azistes robež s nav saglabājušies. No vecākiešu kronikas avotiem gan droši zināms, ka net lu no min t apvidus, gar Okas pietekā m Protvu un Ugru /ap Gžatsku, Vereju un Možaisku/ ir dzvojuši m su br u tauta, baltu atzars galindi.

Zināms par Lietuvas valsts c m ar Rjaza as k aziem ir no drusku v l ka laika, no 13.-14.g., kad lietuviešu sp ki iebrukuši š s k azistes zem s un, starp citu, ie musī Zaranskas pilsētu. V l k i/1386.g./ Lietuvas valdnieks Vitauts Lielais ie mā Smoensku un pak va sev v l citus t l kus Krievijas apgabalus.

Abi minētie zinātnieki ir domā s, ka šo lietuviešu karu laikā uz Rjaza as zem m atnākuši ar Lietuvas da dzvojošie kurši, spriežams, ka p r v skaits, p c tam tur palikdami uz dzvi, Jo ticams, ka šos spriedumus padara dažādu etnogrāfu norādījumi, ka konstatējama k da l dzba ar min t Krievijas novada iedzīvotāju un Kurzemes latviešu ap r b. V. Vanušečkins bez tam v l konstatējis, ka "min to kuršaku vai kuršānu valod ir k ds visai z m gs saliktu v rdu darināšanas veids, kas krieviem neparasts, bet gan visai atgādina attiecīgos baltu valodu modeļus /t darinot t da tipa apzīmējums ka aizupe, P rdaugava u.tml./.

Augstāk izsacītie spriedumi m s var interesēt k d cit aspekt: tie neb tu atstājami bez ievērojamas, tīr jautājumu par kuršu iznāšanu resp. saplāšanu ar latviešiem, bet dienvidda ar lietuviešiem. Tas jo vieglāk var ja notikt tad, kad ievērojams kuršu daudzums bija izklājis p t l k m zem m, nekad vairs atpaka nep r m kdams.

K RĻIS DRAVI Š

A V E N S

DV namā Ņujorkā 9. nov. 4-8, 10. nov. 2-7

LATVIJAS VALSTS 50 GADU ATCERE

EAST HARTFORD'Ā, CONNECTICUT

Sestdien, 16. novembrī, plkst. 3 pēc. (bez nokavēšanās) East Hartford High School auditorijā 777 Burnside Ave. (Route 44).

I

Svētbrīdis — māc. V. ROLLE; Latvijas Sūtniecības padomnieka Dr. A. DINBERGA runa; senātoru A. RIBIKOFFA un pārējo goda viesu apsveikumi.

II

Dievs, Tava zemes deg — deklamēs Ansis MITREVICS. KONCERTĀ piedalās: Astra KALNIŅŠ — soprāns, pianists Imants SAKSS un „ROTAS“ koris — diriģents Valdis ALDIŅŠ.

Ieeja pret labprāt. ziedojumiem.

III

MIELASTS ar saviesīgo daļu plkst. 7 vakarā, „VALLE'S Steak House“ restorānā, Hartford, 165 Brainard Rd. — Interstate 91, Exit Brainard Rd.

Jāpiesakās NE VĒLĀK kā līdz 11. novembrim pie organizāciju vai draudžu pārstāvjiem. Spēlēs Radionovas deju orķestris.

Svētdien, 17. novembrī, plkst. 3 pēc.

VISĀM DRAUDZĒM UN KONFESIJĀM

KOPIĢS DIEVKALPOJUMS

Emanuel Lutheran baznīcā, 60 Church St., Mančesterā, Conn.

Sākot ar 11. novembri: Latviešu etnisko izstrādājumu skate Hartfordas pilsētas bibliotēkā (kārtoti Velta VITOLIŅŠ); Latv. mākslinieku gleznu izstāde Hartford National Bank & Trust Co. galvenā ēkā Lidija FREIMANIS) un Connecticut Bank & Trust Co. Hartfordā eksponātu izstāde, kas raksturo latviešu tautu aiz dzelzs aizkara.

RICIBAS KOMITEJA.